

LA MARINA DE GUERRA CATALANA *

L' elogi de la marina militar de Catalunya la fan en primer lloch los documents en que 'ls reys d' Aragó reconeixen públicament sos grans serveys, En Jaume I deya «que no podia deixar de tenir presents los molts y graciosos serveys que d' ells (los barcelonesos) «havía rebut pera la conquesta de Mallorca, «aixís per haverli facilitat auxilis y socors.» (1). En la súa crónica repetidas vegadas lo gran rey parla dels catalans y de Catalunya com lo «pus noble regne d' Espanya.»

A Pere 'l Gran li atribuïeix Zurita las paraulas dirigidas als catalans: «De todo hemos «salido bien con vuestro valor y consejo: y los «trabajos que habeis padecido, no los creará quien no los haya visto». L' ilustre cronista hi afegeix per son compte: Nunca príncipe fué «mejor servido de sus súbditos que lo fué el «rey de los catalanes en la empresa de sicilia «y de las provincias de Calabria, la Pulla y «Principado de Capua.» (2)

Jaume II concedeix als barcelonins lo lliure comerç de Sicília en consideració als serveys marítims que li havían fet en altres temps y li estaban fent (3).

Pere IV en las corts de Montçó de 1363 deya que «sent los catalans los més franchs y «lliures de todas las naciones del mon, son tant

«liberals ab sos Reys y Senyors, que no «s contentan ab servirlos fora de sas terras, con- «quistantloshi diferents regnes y aumentant- «loshi la Real Corona, sinó que 'ls socorren «en las necessitats, assistintlos ab diners «fins á empenyar y vendre sos bens». Lo mateix reconeix en altres documents (1).

Montaner atribuïeix á Pere 'l Gran las instruccions á Roger de Llúria de que todas las naus llatinas ó italianas portessin un còmit català y altre llatí y que tots los ballesters fossen catalans y que quan tractá de tornarsen al Aragó, en lo perill de passar per mars de sos enemichs, volgué solament quatre galeras totas de gent escullida catalana (2).

Nicolau Speciali, escriptor sicilià d' aquella temps, atribuïeix al mateix rey las següents paraulas dirigidas á Roger de Llúria avants de la batalla de Rosas: «Sens dubte no ignoras quàn facil sia á catalans y sicilians triu- «far en los combats navals dels provençals y francesos» (3).

Joan I reconeix que dels serveys á ell y á sos progenitors fets per Barcelona depengué l' acreixement de la corona d' Aragó (4).

Peró l' elogi més gran que d' una nació pot ferse es lo dedicat als catalans en lo discurs que en las Corts de Pepinyà feu lo rey don Martí enumerant tots los serveys prestats per Catalunya á la casa d' Aragó.

Los escriptors italians contemporanis atribuïeixen á l' armada dels catalans la restauració d' Alfons V en lo trono de Nàpols (5) y

* L' Unió Catalanista ha començat á publicar una serie de volums de propaganda, essent lo primer lo titulat *Fets de la Marina de Guerra Catalana*. Está escrit per D. Francesch Rodón y Oller porta un notable estudi preliminar de D. Lluís Domenech y Montaner, del qual copiem un fragment per mostra.

(1) Capmany.—Tomo II.—Col. dip.—Doc. n.º V.

(2) Zurita.—Anales de Aragón.—Llib. XII, capítol 45 y llibre IV, cap. 40.

(3) Capmany.—Col. dip.—T. II.—Doc. n.º XXI y XXIX.

(1)—Capmany.—Memorias.—Tomo I, pág. 172 y tomo II.—Doc. C y LXX.

(2) Montaner.—Crónica.—Cap. LXXVI.

(3) Nicolau Speciali.—Lib. rerum sicul.—Ap Murat, t. X, p. 994.

(4) Capmany.—Memorias.—Col. dip.—T. II.—Doc. CXII.

(5) Andrés Billis.—Historia Mediolanen.—Ap. Murat.—Tomo XIX, pág. 65.

«l mateix rey reconeix aquests serveys en un privilegi marítim (1).

Ferrán lo Catòlich reconeix també en varis privilegis que, lliberals y constants los barcelonesos, en adversa y próspera fortuna li havían prestat grans serveys per mar á ell y sos antecessors, dilatant y augmentant la corona d' Aragó, y que Barcelona era anomenada per l' orbe com la primera y principal ciutat (2). Semblant elogi fa en lo privilegi de dignitat eqüestre que concedí á tots los ciutadans honrats de Barcelona (3), citant especialment la recent expedició d' Africa.

No son menors los elogis dels historiadors propis y forasters que 'ls de sos reys. Alguns n' havem vist den Jaume I, Descot, Muntaner y Pere IV en sa crónica, però á cada punt se n' hi troban. De forasters contemporanis no n' hi há menos. Bizaro posa en paralelo lo poder naval de Génova en son apogeu ab lo de Catalunya; lo Dominicá anónim que predicava la crehuada l' any 1332 á Fransa, en temps de Felip de Valois, diu á aquest rey que pera l' empresa no deu comptar més que ab las naus dels catalans y 'ls genovesos, perque las demás nacións «serían de molt poch efecte»; Pere Cyrneo, historiador contemporani de la guerra de Córcega en temps d' Alfons V, atribueix á un capitá de galeras genovés l' opinió de que, si no acuden á Córcega, sufrirán los genovesos lo dolor de veures incorporats á Catalunya (4).

Zurita fa notar que 'ls catalans en lo sigle XV, apartats ja de la marina del Estat espanyol, servían de tal manera als prínceps cristians d' Orient y del arxipélach que impedían lo comers de Siria y Turquía ab gran pérdua de las aduanas del Gran Turch. Lo mateix sever analista d' Aragó reconeix que «la ballesteria catalana que llamaban de tabla... era la mejor que hubo en aquellos tiempos; y estos (ballesters) eran los que vencieron muy grandes batallas por mar, en las cuales se señalaron los catalanes sobre todas las otras naciones». Y en altre lloch diu que per las victorias dels catalans per mar en temps de Pere 'l Gran «se restauraron estos reynos (d' Aragó), que el rey de Francia tuvo ya por suyos y quedaron «los catalanes con el señorío del mar» (5). Finalment del mateix Zurita es lo següent judi-

ci entre catalans y genovesos: «Se comenzó á hacer guerra entre catalanes y genoveses «cruelísimamente, no solo por la isla de Cerdeña, pero como entre dos naciones que competían el señorío del mar; aunque á juicio de todos eran los catalanes preferidos no solo á genoveses, sino á todas las otras naciones en el uso de las cosas marítimas, así en la navegación como en el hecho de guerra, fortaleza, vigor, industria, gran firmeza y tolerancia. Y por ellos tenían el dominio y posesión del mar... y las cosas estan tan en orden, que en una ley, se daba pena de muerte al cómitre que con una galera se estuviese en tierra por huir de dos enemigas» (1).

Matheo Villani, historiador florentí del sigle XIV, diu dels catalans que eran «valenti nomini é grandi maestri di baratti (combats) del mare» (2). Pere Azario Novariense, historiador dels prínceps de Milán, del mateix sigle, diu que Venecia va solicitar l' auxili de Pere IV d' Aragó «considerant la grandesa, número y excelencia de las naus dels catalans, gent la més experimentada y hábil en la mar» (3). Tristany Caraccioli, historiador del sigle XV, alaba la elecció d' Alfons V com protector de Nápolis perque «tenía en los seus regnes (d' Aragó) tals soldats y remers, que no era possible trobarlos en altre país tant preparats contra l' enemich, tant experimentats en las tempestats, ni tant solidament instruhits en la ciencia naval» (4).

Altres analista de Génova del sigle XIV atribueix las guerras de sa patria ab los catalans «als zels mercantils y á la rivalitat forso-ssa entre duas nacións que 's disputavan la mar ab igual pericia y disciplina» (5).

L' aptitut, per las cosas de mar, dels catalans se troba llargament comentada en los escriptors ó viatgers dels fins del sigle XV y del XVI, però precis es confessar que, si tots fan justicia al avansament marítim mercant, d' any en any se veu com se va deixant perdre 'l poder militant naval catalá com si fos més qu' estimat temut dins d' Espanya. Botero, Navagiero, Barreiros, Morosini, Donato y molts altres parlan de Catalunya com d' una república próspera però massa lliure y resistent hont trobavan obstacles las ideas cessaristas allavors dominants. No 'ls hi valgué als cata-

(1) Capmany.—Col, dip., t. II.—Doc. CXXVIII.

(2) Capmany.—Mem.—T. I, p. 177 y II. Doc. núm. CCVX.

(3) Capmany.—Mem.—T. II. Doc. CCXIX.

(4) Petrus Cyrneus.—Do Rebus Corsicio.—Ab Murat. Títol XXIV. pl. 444.

(5) Zurita.—Anales de Aragón.—Tit. II. lib. IV y lib. VI, capítol LXIV.

(1) Zurita.—Anales de Aragón.—Tit. II, lib. XII, cap. 16.

(2) Villani.—Hist. Univ. lib. VII. cap. 73.

(3) Crónica de gestis princip. vicecom.—Cap. IX. ap. Murat. T. XVI, cap. 335.

(4) T. Caracciolo.—Opuscula. Hist. ap. Murat. Tít. XXII, plana 28.

(5) Annal. Rer. Genue., lib. VI, pág. 126.

lans salvar diferents vegades á Espanya d' invasions. Son poder fou condemnat á desaparéixer.

En Carmay, en qual obra se troban moltíssims datos, fa un paralelo entre la marina catalana dels sigles XII al XV y totas sas contemporáneas d' Europa. Del estudi d' aquesta dedueix com absoluta la superioritat dels catalans en lo mar en aquells quatre sigles y en paralelos especials estableix als marinos catalans «superiores á los reyes de Nápoles», «rivales de Venecia, Génova y Pisa», «superiores á los reyes de Francia», «superiores también á los de Castilla», «superiores á los de Portugal» y «superiores á los príncipes del Norte» (1).

Aquesta superioritat no fou perdonada. Inútilment las hòmens de seny claman pera restaurar ab ella la forsa naval d' Espanya. Abarca, l' historiador aragonés del sigle XVII, aixís ho proposava á Carles II. «Podrá—li deya—el vivo génio de V. M. formar ó confirmar su elevado y propio concepto de lo que se debe discurrir y esperar del valor marítimo de estas naciones, y con más abundancia de la catalana, á la cual el mar es tan doméstico maestro, cuya destreza y fortaleza pusieron á esta nobilísima nación en el sumo nombre de las hazañas marítimas, y en el honor del dominio del mar Mediterráneo, competido y conservado con brillante ardor contra las esforzadas y constantes resistencias de las naciones más belicosas y ricas de Europa y Africa: y solo perdieron después esta posesión, porque la dejaron, ó cansadas de vencer, ó pagados de la pay» (2).

Capmay fa á la última asseveració lo significatiu y amarch comentari que segueix: «Si Abarca hubiese querido examinar las causas, que no eran muy ocultas, de esta decadencia ó ruína, combinando las circunstancias físicas y políticas que le precedieron y acompañaron—se refiereix sens dubte á las de l' unió ab Espanya—«pudiera haber dado una razón más natural y sólida de la pérdida del dominio del mar. Entonces hubiera visto que los romanos perdieron su universal imperio, no porque se hubiesen cansado de vencer, sino porque otras naciones se cansaron de ser vencidas» (3).

LLUIS DOMENECH Y MONTANER.

(1) Ob. cit, t' I., pág. 18 á 26.

(2) Abarca.—Historia de los reyes de Aragón.—Dedicatoria al rey.

(3) Capmany.—Memorias, t. I, pág. 70.

CRÓNICA BARCELONINA

També á n' aquí n' hi han; també se 'ls veu per la Rambla, pasejar son color bronzejat, vestint el *ráyadillo* de las tropas espanyolas. Son individuos del batalló de negres *repatriats*! Subratllo la paraula, donchs la he usada á falta d' altre terme usual, perque ghaig de ser jo, que sápig, lo primer que referintse á n' aquells homes los digui que son *despatriats*?

Confesso que no tinch altre amor de territori que 'l que professo al petit tros de terra ahont vegí per primera volta la llum del sol, y ho confesso pera que no se 'm tatxi de partidari de res si dich que al veurels passar vaig pensar: ¡llástima que no sían blanchs pera conèixer si enrajolan!

¡Son héroes adictes á la causa d' Espanyal diu tothom. Jo no nego que sigan héroes, jo no nego que sigan adictes á la causa espanyola; lo que jo faig es admirarme de la admiració.

Lo que jo faig es preguntar als que deuen saberho, donchs tan la anomenan:

—¿Qué es la patria? ¿Qué la constituheix? ¿Quíns son los materials que encarnan la idea? ¿Es lo govern; es un determinat règimen polítich; es una ó altra forma donadas á las institucions políticas d' un poble ó es la terra árida ó fecunda, lo cel boyrós ó blavench, los usos y costums, la rassa, las virtuts propias, los vicijs més propis encara, lo que materialisa la idea de la patria? Y un cop posadas en pugna aqueixas últimas manifestacions que inclosas caben dintre de las primeras, ab aquestas, ¿per quinas deu triar l' individuó? Pera mí per cap: vull lo mon gran, mol gran; la patria gran com lo nom; mes, donat l' ordre actual de cosas, pera rebre lo nom de patriota deu l' individuó optar per la terra, pel cel, pels usos, per la rassa; jamay per l' Estat.

Si lo meu poble en massa s' insubordinés ab lo rest del mon, y jo no 'ls hi vejés rahó, restaria pasiu, mes fer armas contra d' ell, aixó jamay. Perque primer que 'l mon es lo meu poble, com primer que 'l poble es la casa y primer la familia y, paradógicament, primer l' individuó.

—Mol bé y llógich que 'l parent del adoptat se reveli contra 'ls adoptants pera defensar los drets d' aquell; més ¿que 'l posi de la banda dels adoptants pera malferir al parent! ¡Ex!

¿No diuen que la insurrecció es inícuca per ser guerra civil? ¿No diuen que 'ls cataláns cabecillas que ha tingut aquélla son uns traïdors? Donchs que hem de dir d' aqueixos ne-

gres que lluytavan contra aquells ab qui la afinitat de rassa més los havia d' unir?

—¡L' amor á la metròpoli los ha inspirat a abandonar lo nou ordre legal (1) pera estar sotmesos al antich de aquella!—diuhen molts.

Bentham buscant la utilitat del acte potser sols hi veuria un medi d' escapar de la venjança de sos paysans.

¡Deixeulos passejar mostrant sas dos blanques fileras de dents entre sos carnosos llabris somrisents; deixemlos passejar mostrant las creus que al pit portan penjadas y 'l *rayadillo* de nostre sofert exèrcit! Deixemlos, fémlos hi pès, respectemlos y admiremlos com una de tantas cosas incomprendibles de la humanitat.

FREDERICH.

Barcelona, Octubre 1898.

~~~~~

IDILI

Fa dos jorns que 's van casar
plens d' amor y d' ardidesa
y ja 's complau la pobresa
sos llavis en desjuntar.

Per guanyars' lo trist sustent
ell te de marxá á ultramar
á pescá 'l coral rojent;
y s' embarca..... ¡oh, com li raca
no podé endúrse sa maca!

Ploran abdós lo destí
qu' als aymants sense fortuna
en lo més fort de sa lluna
de mel los fa desunir.

Capcirós, en lo baixell
ell va seguint son camí
y plorosa al pensá ab ell
desd' el fons de sa barraca
mor d' anyoransa la maca.

Passa la primera nit
nit trista, nit de viudesa!
l' aurora se n' es encesa
y ella encar no s' ha adormit

¡Y pensá qu' un mes encar
trigará á tenirlo al llit!.....
Obra y mira al lluny del mar:
¡Cap embarcació 's destaca
que desconhorti á la maca!

Y un día passa, y d' aquell
altres y altres al darrera,
mes endevades espera
lo retorn d' aquell baixell
la trista nuvia ¡no cal!
tal volta per més flagell
ell jau dessús lo coral
ó trinxat per la ressaca
ha mort pensant en sa maca.

(1) de la colonia lliure.

Segudeta en lo sorral
trista y sola així enrahona:
—¿Perqué estaré tan triston
sens tindre noves de mal?

¿No 'm va dir qu' un mes ausent
n' estaria? Donchs no cal
ferse un mal presentiment...
Y per un moment s' aplaca
lo greu dol d' aquella maca.

Cada matinada á trench
d' auba ja n' es á la platja
y allí conversa ab la ratja
d' onas y ab lo sol rojench.....

—¿No l' heu vist al meu aymant?
¿Qué 'm diheu, que no us entench?
Y plorant y sanglotant
cada jorn está mes flaca
ab tanta angoixa la maca.

—Onas que 'l voler de Deu
vos du aquí, del país moro:
¿perqué 'l baixell del qu' adoro,
depressa no 'm retorneu?

Sol, que veus á m' aymador
dígalí ab melosa veu
qu' aquí l' esguardo ab amor,
y que trista y concirosa
lluny seu se consúm sa esposa.

Deu ha escoltat los seus prechs!
per fi ovira com s' atansa
lo baixell, fent la balansa
de la mar entre 'ls rebrechs.

No toca en terra la nau
que s' ouen ja 'ls dolsos xechs
d' uns petóns: la ditxa y pau
son ells, que pitán de rosa
las galtonas de la esposa.

—Te porto un ram de coral!.....
diu lo mariné á sa bella.
Y abrassats, formant parella,
van á sa casa en un salt.

Allí, en festeig amorós
per correspondrer igual
al regalo del espós,
li anuncia ella, ruborosa
que ja 's sent mare la esposa.....

J. OLIVERAS Y PI.

~~~~~

EPISSODI INTERESSANT

Encara que com á histórich me 'l va contar
un amich, no m' atreviré á donar per cert un
drama ocorregut ab motiu de l' arribada d' un
repatriat.

En lo llindá de la porta d' una casa, del ba-
rri de****, no fa molts días hi comparegué un
d' aquestos héroes anónims, que malaltissos,
ferits ó inútils tornan avuy de la guerra. Por-
tava 'ls dos brassos amputats, apart d' un sem-

blant tan demacrat y esgroguehit, que verament revelava aquell infelís, un sens fi de calamitats y amarguras, sols comprensibles per ell que ab prou greu las havia sofert.

Era un dels molts que un día 'ls despedí la Patria en mitj d' aquells frenétichs y delirants entussiasmes, en quins crits s' hi barrejavan las inoportunas notas de «La Marcha de Cádiz». En aquell moment, tot sol, malalt, é impossibilitat, entrava á casa seva, ahont feya molt temps que 'l creyan mort trovanthi per consol, á sa muller fent vida marital ab un seu germá.

Dos fillets que deixá al anarse 'n foren qui primer lo vejeren, no coneguentlo, com es natural; pero á son germá y á sa esposa, 'ls hi aparesqué aquell semi-cadavre sense brassos, com lo fantasma d' un remordiment, que de segur jamay haurían pressentit.....

Al reconéixerlo, permanesquéren tots, per espay d' alguns minuts, com si un llampech 'ls hagués enlluernat.....

A l' un, lo privava la emoció de rompre aquell silenci de mort; á n' els altres dos, los confonia 'l delicté que tan lleugerament havían consumat. Al poch rato, 'l que tornava á casa seva, ab molts esforços, proferí alguns mots d' admiració, desitjant tal vegada ab sas paraulas, escorre 'l negre vel d' aquell misteri que no comprenia.

Ab plors y gemechs comensá á desferse aquella dona que s' havia compartit ab dos germáns, mentres l' altre, ab ven tremolosa y com si volgnés alleugerar son malfet, explicava las privacions y miserias que consumían á n' aquells tres infelissos cuan cregué oportú collocarse en l' injust lloch en que 's trobava....

Aquellas terribles manifestacions eran per aquell repatriat una ferida més fonda que las que al seu demunt portava. Allavors comprenqué perque sa muller plorava y no corria á abrassarlo; perque son germá quedava confós á sa presencia, y perque 'ls seus fillets s' apartavan d' ell, com s' allunya la quitxalla d' aquestos sers que á cada porta demanan caritat.

Es impossible descriure la funesta decepció que anava devorant á n' aquell pare que veyá á sa familia profanada per un germá. ¿Quí sab quinas ideas bullían allavoras en son cervell?...

Tot d' un plegat, com si l' impulsés una forsa estranya, ó com si 'l pes d' aquella nova ignominia 'l perturbés, sortí á fora sense saber ahont anava, dirigintse cap á dintre de la

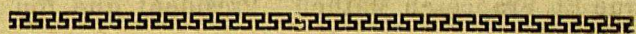
ciutat com lo barco que sense brújula, sense timó y ab los pals trencats es arrastrat per la agitada corrent del mar en los moments més crítichs d' una gran tempestat.

¿Ahont va?—ab veu baixa tothom mormulava.—¿Ahont va?... ¿Va tal vegada al hospital?... Ni ell ho sabia...

Al entrar per la plassa de**** de sopte 'l detinguéren los acorts d' un piano que desafinadament tocava «La marcha de Cádiz»; aquellas mateixas notas tan funestas un día per ell, com fúnebres allavoras; aquell mateix cant que feya tres anys ab prou tristesa 'l despedí y que ab més pena tornava á escoltar, recordantli la salut que disfrutava y 'l desespero experimentat al deixar en la terra que nasqué á n' aquella esposa y fills, que ara 'ls uns no 'l coneixían y que l' altra 'l deshonorava...

Ab aquella munió de recorts que torturavan son esperit, s' apartá d' aquell lloch, sentint encara al lluny vibrar aquellas notas que li feyan bategar lo cor com fortas martelladas, malehint en son interior aquella patria, causa de tots los seus mals, que 'l deixava sol, abandonat, navegant perdut en mitj del pélach inmens del infortuni; y com lo náufrech que cerca 'l por, se encaminá á sa casa, no ja pera cercar lo consol que sa ánima necessitava, sino per' trobarhi un recó ahont, á solas ab son dolor, plorar d' amagat sas desventuras.

FAUSTÍ CABARROCAS.

NOVAS LOCALS

Continuúan ab molta activitat los treballs de urbanisació del carrer de Llevant per lo que felicitem al Ajuntament que ha sapigut correspondre á la generositat dels particulars, posanthi de sa part la diligencia y l' interés necessari pera acabar cuant antes dita vía, tenint que fer menció de D. Manel Fina de Palafrugell y D. Joan Danés d' aquesta vila que últimament han cedit també los terrenos de sa propietat que necessiti l' Ajuntament pera portar á cap son projecte.

Dimecres d' aquesta setmana prengué posessió del cárrech d' Ajudant Militar de Mari-

na, d' aquest districte y Capità de nostre port, D. Antón Arqués.

Ha quedat cobert lo nou edifici de propietat de la societat recreativa «Centre Económic» y en breu se procedirà al enderrocament de la part vella, en quin emplaçament deu construirshi un jardí, que será voltat d' una reixa en lo que donará als carrers de «Notarías» y «Peligros». En aquets carrers, al mateix temps, s' hi farán algunas reformas, com son atenuar la rampa que forma 'l de Notarías, seguint la rasant desde 'l cantó de la presó, y rebaixar alguna part del de Peligros pera que quedi completament pla.

Ab tot lo qual, degut á la construcció del referit edifici, quedarán embellits aquells dos troossos de carrers.

En un dels aparadors del establiment de D. Pere Berta hem vist exposada una corona fúnebre que 'ns ha cridat la atenció per ser treballada en suro, resultant una obra acabada y de bastant mérit, essen raríssims los treballs que d' aquesta mena havem vist elaborats en dita materia.

Hem rebut directament de Perpinyá, un paquet contenint alguns exemplars del discurs que En Francesch Matheu, President que fou del Cértámen literari d' Olot, celebrat lo día 10 del passat mes de Septiembre, llegí en la festa esmentada.

Aquest discurs l' ha fet imprimir un «Catalá de França», aprofitant una copia que per Perpinyá corría de ma en ma, en vista de que la censura que tan de rigor exerceix en las publicacions impresas ara á Espanya, haguera prohibit la d' aquest hermós treball literari.

Agrahim l' envió y sentín no conéixer á la persona que ha tingut pera nosaltres tal deferença.

També hem rebut lo núm. 16 de la important revista «Catalonia» que conté 'l següent sumari:

Apropósit de «Pelleas i Melisanda», per Jaume Brossa Roger.—Primavera eterna, per E. Guanyabéns.—El Pati blau, per Santiago

Rusiñol.—Colomb á les Indies, per Gabriel Alomar.—Els primers freds. Fragment, per Ignasi Iglesias.—Cercant el compte l' Arnan, per Joan Maragall.—Bibliografía, per J. M. T.—Revista de revistes, per J. P. J.—El Pati blau, dibuixos de R. Pitxot.

Lo taller de cerralleria que dirigeix nostre amic D. Pere Brugués y que estava situat al davant del teatro Cervantes, s' ha traslladat al extrem del mateix carrer, aprop la carretera, per lo que son duenyos nos encarrega ho fem públich pera coneixement de sos nombrosos parroquiáns y favoreixedors.

Registre civil

NAIXEMENTS.

Noys.. . . .	3
Noyas.	0
Total.	3

DEFUNCIONS.

Margarita Deulofeu Sala, 6 anys.—Salvador Serra Oliver, 30 id.—Facunda Casado, 1 id.—Joseph Poch Niell, 1 id.

Secció Comercial

Desde 'l día 11 d' Octubre lo moviment de nostre port ha sigut lo següent:

ENTRADAS

De Vinaroz, llaut «Maria Rosa», de 32 tons. pat. Anglés, ab garrofa.—De Palma, llaut «Garijo», de 40 tons. pat. Mari, ab garrofa.—De Sevilla y escalas, vapor «Andalucía», de 1.213 tons. cap. Rubio, ab suro.—De Malgrat, llaut «Joaquina», de 44 tons. cap. Bayarri, ab fusta (1).—De Vinaroz, pailebot «Apolonia», de 46 tons. cap. Pellicer, ab efectes (2).—De Barcelona, llaut «Pepito», de 32 tons. pat. Ventura, ab efectes.—De Bilbao y escalas, vapor «Cabo Silheiro», de 768 tons. cap. Zalvidea ab efectes.—De Sevilla y escalas, vapor «Manuel Espaliu», de 789 tons. cap. García ab suro.—De Sevilla y escalas, vapor «Laffitte», de 713 tons. cap. Martínez, ab suro.—De Copenague y escalas, vapor «J. C. Jacobsen», de 713 tons. cap. Bech, ab efectes de tránzit.—De Valencia, polacra goleta «Teresa», de 75 tons. cap. Casadeval, ab efectes.

ENTRADAS

Pera Cette y Marsella, vapor «Andalucía», ab efectes.—Pera Vinaroz, llaut «Joaquina», ab fusta.—Pera Cette, pailebot «Apolonia», ab efectes.—Pera Barcelona, llaut «Montserrat», ab efectes.—Pera Cette y Marsella, vapor «Cabo Silheiro», ab efectes.—Pera Barcelona llaut «Pepito», ab efectes.—Pera Barcelona y Marsella, vapor «Manuel Espaliu», ab efectes.—Pera Marsella, vapor «Laffitte», ab efectes.—Pera Riga, vapor «J. C. Jacobsen», ab suro.

- (1) Entra d' arribada.
- (2) Entra d' arribada.

J. C. C.

J. BURELL & C^{ia}

CONSTRUCTORS

Vila y Vilá, 117.---BARCELONA

Especialitat en Yachts,

Llanxas de vapor, Remolcadors, Canúas, Canots, Llanxas de Salvamen^t, etc.

TALLER DE VELAMEN

Unich á Catalunya y á Espanya pera Yachts, tendas pera 'l camp, bany, cassera, etc.

Lonas inglesas y del pais

Direcció telegráfica, «**YACHTS**», BARCELONA

Casa constructora del bot de salvament de Sant Feliu de Guixols.

YACHTS fets per J. Burell: **Nitetis, Atlant II, Atlant I, Niobe, Conqueridor I, Conqueridor II**, del Real Yacht Club de Barcelona.

ATLANT II guanyador del primer premi de la seua serie en las últimas regatas de Cette.

MIGUEL CARDONA

ANTIGUO CONSTRUCTOR NAVAL

NACIONAL, 68 BARCELONETA.

Especialidad en YACHTS y toda clase de embarcaciones de recreo. Barcos de tráfico, pesca, vaporcitos de madera y hierro en clase de remolcadores, barcasas de carga etc. etc.

Iniciador y fundador de los CLUBS de Barcelona.

YACHTS existentes en Barcelona, construídos en los talleres de su propiedad, **Conqueridor I, Atlant I, Conqueridor II, Nitetis** etc. etc. lo que puedo acreditar con documentos oficiales que obran en mi poder.

CANOAS remeras, **Leonor, Covadonga, Atlantida, Condal** etc. Todas éstas, tanto de remo como de vela, acreditan por su buen nombre varios primeros premios obtenidos.

BOTES de Salvamento construídos con las mejores condiciones. **Bote de Torre Vieja, Villanueva y Geltrú, Matarô, Cabo de Palos** etc. por cuenta de la Sociedad central y donativos particulares con el precio más ventajoso de los existentes hasta la fecha.

DE

13, Unió, 13

Elegancià en lo tall, confecció perfecta preus módichs.

Totas las temporadas visita 'ls pobles de ***Palamós, Sant Feliu de Guixols y Palafrugell*** ab un grandíós mostruari.

La Senyera

Setmanari catalá

Redacció y administració,

Carrer MAJOR, 27.—PALAMÓS

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Palamós, tres mesos.	1,50	pessetas
Fora, » »	2'00	»
Estranger y Ultramar, 1 any	12'00	»
Número solt.	0'15	»

Anuncis y comunicats, á preus convinguts.
No 's tornarán 'ls originals.

LLIBRERIA Y CENTRE DE SUSCRIPCIONS
DE

Salvador Plaja Villena
Palamós.

Se serveixen tota mena d'obras á la bestreta y á pllassos.

Licor dinamogenich GIMBERNAT

A base de Morruol,
nogal y lacte fosfat de cals.

Farmacia del autor, Conde del Asalto, 14
BARCELONA.

ESTABLIMENT DE FLORICULTURA Y ARBORICULTURA,
PREMIAT EN VARIAS EXPOSICIONS,

DE

Ricardo Mont y Lluís M.^A Jordi.

Carrer del Ensanche y Carretera de Gerona.--Palamós.

Vendas de arbustos de fulla perenne y caduca, arbres d' ombra y de adorno, y fruyters de tota classe.

Especialitat en la confecció de rams artístichs.

Aquest establiment s' encarrega de la plantació de parchs y jardins. Per un préu molt módich, se fá cárrech també del cuydado dels mateixos, com també de la conservació dels arbustos y plantas de saló.

La casa garantiza sus productos.

Se retornará el valor de las plantas que no reúnesen las condiciones que se hacen establers al efectuarse la venta.

Estampa d' en Octavi Viader.—Sant Feliu de Guixols.